

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан педагогічного
факультету Олещенко Т.О.

(підпис)
« 31 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

«Технології сучасної психотерапії»

освітнього рівня *магістр*

(назва освітнього рівня)

галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки*

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності *053 Психологія*

(код і назва спеціальності)

ОПП «Практична психологія»

Шифр за навчальним планом ПП03

Київ – 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Технології сучасної психотерапії», затверджена Вченою радою НПУ імені М.П. Драгоманова, протокол № 4 від 27.10.2022 р.

Розробник: **Хлонь О.М.**, канд. психол. наук, доцент, доцент кафедри психології

Затверджено на засіданні кафедри практичної психології

«30» серпня 2023 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Митник О.Я.

I. Опис дисципліни

Шифр дисципліни ПП03

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань (шифр, назва) 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів -3		Методи навчання Поєднання активних та інтерактивних методів: розгляд ситуацій, ігрове виконання творчих завдань, рольові ігри, тестування і самотестування, аналіз візуального матеріалу тощо.
Спеціальність (код, назва) 053 Психологія	Загальна кількість годин -90		
Освітній рівень (бакалавр/магістр) Магістр	Денна	Заочна	
	Лекції:		
	14	4	
Нормативна	Семінарські (практичні) заняття:		
	12	8	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом - 1-й 1 семестр	-	-	
	Індивідуальна робота:		
	Самостійна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне:3 - самостійна робота	64	78	Форма підсумкового контролю—залік
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська	1 / 2,5	1 / 2,8	

Предмет вивчення навчальної дисципліни—проблеми виникнення та розвитку психічних та психосоматичних розладів та навички надання психологічної допомоги сучасними методами психотерапії залежно від проблематики звернення.

Міждисциплінарні зв'язки: «Вікова психологія», «Основи психокорекції», «Патопсихологія», «Психологічне консультування», «Основи психотерапії».

Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета – поглиблення знань про методи та прийоми надання психологічної допомоги клієнтам із виявленими порушеннями психічної діяльності та особистісного розвитку.

Завданнями курсу є:

- сформуванню уявлення про сучасні вимоги та особливості професійної позиції психотерапевта, що працює з клієнтом;
- опанувати сучасні технології психотерапії та методи роботи з невротичними та особистісними порушеннями.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Результати навчання	Компетентності
<p>ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.</p> <p>ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.</p> <p>ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.</p> <p>ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.</p> <p>ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.</p> <p>ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ПР12. Здатність демонструвати знання методики викладання психології, що є підґрунтям для побудови розвивального освітнього простору на заняттях у ЗВО.</p> <p>ПР13. Здатність визначати та здійснювати психологічні заходи щодо психодіагностики та прогнозування конфліктів у групах, колективах та організаціях; прогнозувати конфліктний “потенціал” особистості щодо ескалації</p>	<p>ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.</p> <p>СК11. Здатність будувати різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультування, психокорекційні технології, технології розвитку аутокомпетентності.</p> <p>СК12. Здатність до розпізнавання</p>

<p>конфліктів; визначати можливі конструктивні й деструктивні наслідки професійних деструкцій та деформацій. ПР16. Здатність до рефлексії у професійній діяльності, адекватного оцінювання власних досягнень та недоліків у професійній сфері.</p>	<p>ознак конфлікту, до організації взаємодії його учасників з метою продуктивного його розв'язання, володінням широким спектром стратегій поведінки в конфлікті, здатність до емоційної саморегуляції. СК13. Здатність проектувати навчальний процес з урахуванням поставлених цілей; конструювати зміст та процес навчання; здійснювати організацію аудиторних занять та самостійну роботу студентів; володіння методами та прийомами навчання з метою побудови розвивального освітнього простору на заняттях.</p>
---	--

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)			
		Аудиторна	Лекції	Практично (семінарська)	СРС
1.	Змістовний модуль 1. Загальні положення та принципи психотерапії	13	7	6	26
2.	Тема 1.1. Вступ до психотерапії	4	2	2	9
3.	Тема 1.2. Класифікація видів психотерапії.	4	2	2	9
4.	Тема 1.3. Психодинамічні теорії у психотерапії	3	1	2	4
5.	Тема 1.4 Когнітивно -поведінкові теорії у психотерапії	2	2		4
6.	Змістовний модуль 2.Сучасні технології психотерапії	16	7	6	40
7.	Тема 2.1. Гуманістичні психотерапевтичні технології	4	2	2	10
8.	Тема 2.2. Екзистенційна психотерапія	4	2	2	4
9.	Тема 2.3. Гештальт-терапія	3	2	1	6

10.	Тема 2.4. Тілесно-орієнтована психотерапія	2	1	1	10
Разом:		26	14	12	64

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	4.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього аудиторних	в т.ч. лекцій
	Змістовний модуль 1. Загальні положення та принципи психотерапії		
	Тема 1.1. Вступ до психотерапії Місце та роль психотерапевтичної науки в сучасному світі. Предмет, об'єкт, завдання та специфіка психотерапії. Стратегія і тактика в психотерапії. Професійні вимоги до психотерапевта. Засади ефективності психотерапевтичної практики. Етичні аспекти психотерапевтичної практики. Рекомендовані інформаційні джерела: 1,3,4,8,9	4	2
	Тема 1.2. Класифікація видів психотерапії Класифікація видів психотерапії за різними змістовими шкалами. Індивідуальна психотерапія: етапи та особливості її застосування. Групова психотерапія: етапи та особливості перебігу. Родинна психотерапія: мета, показання та особливості застосування. Основні напрямки і техніки психотерапії. Загальні положення системного підходу. Рекомендовані інформаційні джерела: 3,4,6,10,11	4	2
	Тема 1.3. Психодинамічні теорії у психотерапії Історичні передумови розвитку психодинамічної теорії. Ключові поняття та характеристики динамічної психотерапії. Джерела невротичних та емоційних розладів особистості. Основні етапи та техніки психоаналізу. Основні техніки психотерапії за Адлером. Особливості терапевтичних стосунків. Неофрейдизм і сучасний психоаналіз. Сучасні психодинамічні теорії. Види психоаналітичних підходів. Основні положення теорії Е.Фромма та К.Хорні. Рекомендовані інформаційні джерела: 6,8,9,10,11	4	2
	Тема 1.4 Когнітивно - поведінкові теорії у психотерапії Когнітивно - поведінкові напрями психотерапії. Теоретичні основи біхевіоріальної психотерапії. Основні положення оперантної поведінки у біхевіоріальній терапії. Техніки поведінкової терапії.	3	1

	Основні риси когнітивної терапії. Раціонально - емотивна терапія (РЕТ) Альберта Елліса. Когнітивна терапія А. Бека. Психотехніки когнітивної психотерапії.		
	Змістовний модуль 2.Сучасні технології психотерапії		
	Тема 2.1. Гуманістичні психотерапевтичні технології Гуманістичні психотерапевтичні школи. Загальна характеристика гуманістичного напрямку. Особистість у гуманістичної теорії К.Роджерса. Поняття повноцінно функціонуючої особистості. Необхідні умови психотерапевтичного процесу в концепції К.Роджерса. Теорія особистості А.Маслоу. Генеза неврозу за А.Маслоу. Поняття самоактуалізації, потреб та метапотреб. Рекомендовані інформаційні джерела:2,5, 14, 11	4	2
	Тема 2.2. Екзистенційна психотерапія Екзистенційна психотерапія. Особливості екзистенційного психотерапевтичного процесу. Основні поняття, положення і представники напрямку. Стосунки психотерапевта і клієнта. Логотерапія В.Франкла. Рекомендовані інформаційні джерела:2,5,11	4	2
	Тема 2.3. Гештальт-терапія Гештальт-терапія. Основні поняття і принципи гештальттерапії. Поняття контакту та способів його переривання. Невротичність за Ф.Перлзом. Стратегії терапії та типи інтервенцій. Рекомендовані інформаційні джерела:4,6,8,9,11	3	2
	Тема 2.4. Тілесно-орієнтована психотерапія Основні поняття тілесно-орієнтованої психотерапії. Рівні структури особистості за В.Райхом. Психологічні механізми виникнення неврозу та його діагностичні критерії у тілесно-орієнтованій психотерапії. Психотерапевтичні техніки терапії В.Райха. Структура особистості у біоенергетичному аналізі. Тілесна організація при різних типах характеру за А.Лоуеном. Види захистів у теорії А.Лоуена. Техніки роботи з тілом у біоенергетичному аналізі. Сомато-центровані методи психотерапії. Позитивна психотерапія Н. Пезешкіана.. Рекомендовані інформаційні джерела:2,5,11	2	1

4.2. Плани семінарських, практичних, лабораторних занять

Тема 1.1.Вступ до психотерапії

План

1. Місце та роль психотерапевтичної науки в сучасному світі.
2. Предмет, об'єкт, завдання та специфіка психотерапії.
3. Стратегія і тактика в психотерапії. Професійні вимоги до психотерапевта.
4. Засади ефективності психотерапевтичної практики.
5. Етичні аспекти психотерапевтичної практики.

Завдання

- усне обговорення проблемного питання: Етичні аспекти психотерапевтичної практики;
- підготовка реферативного усного повідомлення: «Місце та роль психотерапевтичної науки в сучасному світі».

Рекомендовані інформаційні джерела: 1, 3, 4, 6, 9, 11

Тема 1.2. Класифікація видів психотерапії

План

1. Класифікація видів психотерапії за різними змістовими шкалами.
2. Індивідуальна психотерапія: етапи та особливості її застосування.
3. Групова психотерапія: етапи та особливості перебігу.
4. Родинна психотерапія: мета, показання та особливості застосування.
5. Основні напрямки і техніки психотерапії.
6. Загальні положення системного підходу.

Завдання – усне обговорення проблемних питань:

- Основні напрямки і техніки психотерапії.
- Загальні положення системного підходу.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 4, 6, 10, 11

Тема 1.3. Психодинамічні теорії у психотерапії

План

1. Історичні передумови розвитку психодинамічної теорії.
2. Ключові поняття та характеристики динамічної психотерапії.
3. Джерела невротичних та емоційних розладів особистості.
4. Основні етапи та техніки психоаналізу.
5. Основні техніки психотерапії за Адлером.
6. Особливості терапевтичних стосунків.
7. Неофрейдизм і сучасний психоаналіз.
8. Сучасні психодинамічні теорії. Види психоаналітичних підходів.
9. Основні положення теорії Е.Фромма та К.Хорні..

Рекомендовані інформаційні джерела: 6, 8, 9, 10, 11

Тема 1.3. Когнітивно -поведінкові теорії у психотерапії

План

1. Когнітивно -поведінкові напрями психотерапії.
  2. Теоретичні основи біхевіоріальної психотерапії.
  3. Основні положення оперантної поведінки у біхевіоріальній терапії.
  4. Техніки поведінкової терапії.
  5. Основні риси когнітивної терапії.
  6. Раціонально -емотивна терапія (РЕТ) Альберта Елліса.
  7. Когнітивна терапія А. Бека.
  8. Психотехніки когнітивної психотерапії.
- Рекомендовані інформаційні джерела: 6, 8, 9, 10, 11

Тема 2.1. Гуманістичні психотерапевтичні технології

План

1. Гуманістичні психотерапевтичні школи.
  2. Загальна характеристика гуманістичного напрямку.
  3. Особистість у гуманістичної теорії К.Роджерса.
  4. Поняття повноцінно функціонуючої особистості.
  5. Необхідні умови психотерапевтичного процесу в концепції К.Роджерса.
  6. Теорія особистості А.Маслоу.
  7. Генеза неврозу за А.Маслоу.
  8. Поняття самоактуалізації, потреб та метапотреб..
- Завдання:
- Генеза неврозу за А.Маслоу.
  - Поняття самоактуалізації, потреб та метапотреб.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2, 5, 11

Тема 2.2. Екзистенційна психотерапія

План

1. Екзистенційна психотерапія.
  2. Особливості екзистенційного психотерапевтичного процесу.
  3. Основні поняття, положення і представники напрямку.
  4. Стосунки психотерапевта і клієнта. Логотерапія В.Франкла.
- Завдання: На парі провести рольовий тренінг, Екзистенційна психотерапія.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2, 5, 11

Тема 2.3. Гештальт-терапія

План

Рекомендовані інформаційні джерела: 4, 6, 8, 9, 11

Тема 2.4. Тілесно-орієнтована психотерапія

План

1. Гештальт-терапія.
2. Основні поняття і принципи гештальттерапії.
3. Поняття контакту та способів його переривання.
4. Невротичність за Ф.Перлзом.
5. Стратегії терапії та типи інтервенцій.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2, 5, 11

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдань для самостійної роботи студентів	Форми звітності
1.	Гештальт-терапія.	Повідомлення
2.	Основні поняття і принципи гештальттерапії	Повідомлення та приклади завдань
3.	Поняття контакту та способів його переривання групи).	Конспект лекцій
4.	Екзистенційна психотерапія	Конспекти заняття (2 шт.)
5.	Поняття самоактуалізації, потреб та метапотреб	Конспект заняття
6.	Когнітивно -поведінкові напрями психотерапії	Комплект завдань
7.	Ключові поняття та характеристики динамічної психотерапії	Конспект заняття

Рекомендовані інформаційні джерела: 1,3,4,6,7,8,10,11.

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль складається з оцінювання якості виконання практичних завдань на кожному занятті, а також результати модульного контролю 1 і 2.

Орієнтовні завдання для контролю до модулю 1

До вашої уваги шістнадцять тестових завдань з дисципліни Теорія сучасної психотерапії:

Питання: Хто вважається засновником когнітивно-поведінкової терапії (КПТ)?

- а) Зигмунд Фрейд
- б) Карл Роджерс
- в) Альберт Елліс**
- г) Абрахам Маслоу

Запитання: який сучасний психотерапевтичний підхід зосереджується на важливості міжособистісних стосунків і прихильності у формуванні психологічного благополуччя?

- а) Гештальт-терапія
- б) Гуманістична терапія
- в) Психодинамічна терапія
- г) Теорія прихильності**

Запитання: яка головна мета діалектичної поведінкової терапії (DBT)?

- а) Аналіз несвідомих конфліктів
- б) сприяння самоактуалізації
- в) Посилення емоційної регуляції**
- г) Розв'язання дитячих травм

Запитання: який сучасний психотерапевтичний підхід наголошує на інтеграції розуму, тіла та духу в процесі зцілення?

- а) Екзистенціальна терапія
- б) Трансперсональна терапія**
- в) сімейна системна терапія
- г) Наративна терапія

Запитання: Що є основним переконанням у поведінці людини в реальній терапії?

- а) Людсьми в основному керують несвідомі бажання.
- б) Людей формує досвід раннього дитинства.
- с) Люди несуть відповідальність за свій вибір і дії.**
- д) Люди за своєю природою хороші та самореалізовані.

Запитання: що є фундаментальним поняттям у наративній терапії?

- а) Ідентифікатор, Его і Суперего
- б) Сила позитивного мислення

в) Побудова особистих історій

г) Ієрархія потреб

Орієнтовні завдання для контролю до модулю 2

Запитання: Який терапевтичний підхід відомий своєю спрямованістю на «тут і зараз» і важливість особистої відповідальності?

а) Гештальт-терапія

б) Психодинамічна терапія

в) терапія Адлера

г) Юнгіанська терапія

Запитання: яка головна мета терапевта в мотиваційному інтерв'ю?

а) Протистояти переконанням клієнта та кинути їм виклик

б) Надавати рішення та консультації

в) Дослідити минулі травми клієнта

д) Сприяти зміні поведінки

Запитання: Який терапевтичний підхід зосереджується на допомозі людям дослідити та вирішити їхні екзистенційні проблеми та дилеми?

а) Особисто-орієнтована терапія

б) Терапія реальністю

в) Екзистенціальна терапія

г) когнітивно-поведінкова терапія

Запитання: Яка центральна концепція терапії прийняття та зобов'язань (АСТ)?

а) Несвідомі конфлікти

б) Уважність і прийняття

в) аналіз сновидінь

г) Придушення спогадів

Питання: Хто розробив теорію «самоактуалізації» як центральну концепцію гуманістичної психології та терапії?

а) Б. Ф. Скіннер

б) Абрахам Маслоу

в) Карл Роджерс

г) Альберт Бандура

Запитання: який терапевтичний підхід наголошує на важливості самопізнання через терапевтичні стосунки та безумовне позитивне ставлення?

- а) Терапія Адлера
- б) Когнітивно-поведінкова терапія
- в) Особисто-орієнтована терапія**
- г) Юнгіанська терапія

Запитання: що є основним фокусом оцінки та втручання в сімейній системній терапії?

- а) Індивідуальні психологічні проблеми
- б) травма дитинства
- с) Динаміка всередині сім'ї**
- г) Лікарський контроль

Запитання: Який сучасний психотерапевтичний підхід наголошує на важливості уважності, медитації та усвідомлення без засуджень?

- а) Когнітивна терапія на основі усвідомленості (МВСТ)**
- б) Раціональна емоційно-поведінкова терапія (REBT)
- в) Психоаналітична терапія
- г) Гештальт-терапія

Питання: яка основна мета психодинамічної терапії?

- а) Виявлення та зміна ірраціональних переконань
- б) Дослідження несвідомих конфліктів і моделей**
- в) Підвищення самооцінки за допомогою позитивних тверджень
- г) сприяння самовираженню за допомогою арт-терапії

Запитання: Який терапевтичний підхід зосереджений на зміні ірраціональних переконань і думок, які призводять до емоційного стресу?

- а) Психодинамічна терапія
- б) Гуманістична терапія
- с) Раціональна емоційно-поведінкова терапія (REBT)**
- г) Наративна терапія

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку.

Перелік питань для підсумкового контролю знань:

1. Яка основна мета сучасної психотерапії?
2. Кого вважають основоположником психоаналізу?
3. Охарактеризуйте ключові поняття психоаналітичної теорії Фрейда.
4. Чим когнітивно-поведінкова терапія (КПТ) відрізняється від психодинамічної терапії?
5. Які основні принципи гуманістично-екзистенціальної психотерапії?
6. Поясніть концепцію безумовного позитивного ставлення до клієнтоцентрованої терапії.
7. Порівняйте та порівняйте основні терапевтичні підходи в сучасній психотерапії.
8. Як теорія прихильності впливає на сучасну психотерапію?
9. Яка роль терапевта в короткій терапії, орієнтованій на вирішення проблеми?
10. Обговоріть значення емпатії в терапевтичних стосунках.
11. Охарактеризуйте поняття переносу та контрпереносу в терапії.
12. Як нарративна терапія досліджує та розглядає історії клієнтів?
13. Поясніть поняття самоактуалізації в ієрархії потреб Маслоу.
14. Які основні техніки використовуються в діалектичній поведінковій терапії (ДПТ)?
15. Обговоріть застосування уважності в сучасній психотерапії.
16. Яким чином сучасна психотерапія включає культурну чутливість і різноманітність?
17. Охарактеризуйте принципи гештальттерапії.
18. Поясніть роль інтерпретації в психоаналітичній терапії.
19. Порівняйте та порівняйте підходи психоаналітичної терапії та юнгіанської терапії.
20. Які первинні заходи сімейної системної терапії?
21. Як сучасна психотерапія підходить до травми та посттравматичного стресового розладу (ПТСР)?
22. Обговоріть концепцію самоефективності в соціально-когнітивній теорії Альберта Бандури.
23. Опишіть роль несвідомого в психоаналітичній терапії.
24. Як сучасна психотерапія впливає на зв'язок розуму та тіла?
25. Поясніть поняття резистентності в терапії та її значення.
26. Які етичні міркування є важливими в практиці психотерапії?
27. Як психофармакологія перетинається з психотерапією?
28. Обговоріть важливість терапевтичного альянсу для успіху терапії.
29. Як сучасна психотерапія вирішує проблеми, пов'язані зі зловживанням психоактивними речовинами?

30. Охарактеризуйте роль духовності в екзистенціальній психотерапії.
31. Поясніть концепцію рефреймінгу в когнітивній терапії.
32. Обговоріть принципи наративної терапії.
33. Як сучасні методи лікування підходять до розладів особистості?
34. Охарактеризуйте застосування ігротерапії в роботі з дітьми.
35. Поясніть концепцію систематичної десенсибілізації в поведінковій терапії.
36. Як терапевтичний процес адаптований для онлайн-терапевтичних платформ?
37. Обговоріть застосування терапії EMDR (десенсибілізація та переробка рухів очей).
38. Поясніть концепцію терапевтичного віддзеркалення в психодинамічній терапії.
39. Як сучасні методи лікування вирішують проблеми, пов'язані зі статтю та сексуальністю?
40. Охарактеризуйте принципи інтегративного або еклектичного психотерапевтичного підходу.
41. Яку роль відіграє саморозкриття в терапевтичних стосунках?
42. Як сучасна психотерапія розглядає концепцію стійкості?
43. Обговоріть потенційні етичні дилеми при використанні гіпнотерапії.
44. Опишіть процес припинення та подальшого спостереження в психотерапії.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Модуль 1 – 20 балів (вираховуються за результатами тестового контролю)

Модуль 2 – 40 балів (вираховуються як сума з оцінювання за роботу на практичних заняттях та результатів тестового контролю).

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою ECTS
Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежувався зв'язок теоретичного матеріалу з практикою.	А: 90 – 100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого.	В: 80 – 89 б.

Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом. Проте відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	С: 70 – 79 б.
Знання модулю передаються зазубреними з підручників (з конспекту) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	Д: 65 – 69 б.
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	Е: 60 – 69 б.

Розподіл балів за поточну успішність студентів

Вид контролю/ Кількість контрольних заходів за семестр	Максимальна кількість балів за один вид контролю	Загальна сума балів
Контроль на аудиторних заняттях залежно від виду виконаної роботи:	До 5 балів	До 10 балів
- Повідомлення практичних заняттях (до 2 повідомлень)	До 10 балів	До 40 балів
- Підготовка конспектів різних видів занять з психологічних дисциплін (4 конспекти)	До 5 балів	До 5 балів
- Підготовка комплекту завдань (1 комплект)	До 5 балів	До 15 балів
- Підготовка рецензій занять (до 3 рецензій)		
Модульна контрольна робота	До 15 балів	До 30 балів
РАЗОМ:		До 100 балів

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Ільїна, Ніна Михайлівна. Загальна психологія: теорія та практикум [Текст] : підручник / Н. М. Ільїна, С. О. Мисник. - Суми : Університетська книга , 2021. - 369 с

2. Волженцева, Ірина Вікторівна Загальна психологія (курс лекцій з навчальними тестовими завданнями) [Текст] : навч. посіб. у 2 ч. для студентів ЗВО спец. 053 Психологія, 012 Дошк. освіта / Ірина Волженцева, Наталія Харченко ; Ун-т Григорія Сковороди в Переяславі. - Переяслав : Домбровська Я. М., 2021 . Ч. 1. - 2021. - 393 с.
3. Волошенко, М. О. Психологія професійного спілкування [Текст] : навч. посіб. / М. О. Волошенко, О. В. Азаркіна. - Херсон : Олді плюс, 2021. - 278 с..
4. Бондарчук О.І. Бондарчук Л.І. Основи психології та педагогіки: Курс лекцій. – К.: МАУП, 2002. –168с.
5. Клейнман, Пол. Психологія 101. Факти, теорія, статистика, тести й таке інше [Текст] / Пол Клейнман ; [пер. з англ. Ю. Кузьменко]. - Харків : КСД, 2021. - 240 с..
6. Бабелюк, О. В. Психологія травмуючих ситуацій [Текст] : [навч.-метод. посіб.] / Бабелюк О. В., Гоцуляк Н. Є. - Кам'янець-Подільський : Друкарня "Рута", 2021. - 107.
7. Медична психологія [Текст] : підруч. для студентів закл. вищ. мед. освіти / [Осокіна О. І. та ін.] ; під заг. ред. проф. О. І. Осокіної ; Донец. нац. мед. ун-т, ПВНЗ "Київ. мед. ун-т". - Краматорськ ; Київ ; Слов'янськ : Хортиця, 2021. - 203 с.
8. Психологія здоров'я людини [Текст] : навч.-метод. посіб. / [І. В. Толкунова та ін.] ; за ред. Толкунової І. В. ; Каф. психології і педагогіки Нац. ун-ту фіз. виховання і спорту України. - Київ : Талком, 2021. - 242 с.
9. Легендзевич, Галина Ярославівна. Порівняльна психологія та психофізіологія [Текст] : навч. посіб. / Г. Я. Легендзевич, Г. М. Закалик ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. - 215, [1] с.
10. Яковицька, Лада Савеліївна. Психологія управління [Текст] : навч. посіб. / Л. С. Яковицька ; Нац. авіац. ун-т. - Київ : НАУ, 2021. - 170, [1] с
11. Кальницька, Юлія Сергіївна. Соціальна психологія в Україні. Друга половина ХІХ- початок ХХ століття [Текст] : навч. посіб. (хрестоматія) / Юлія Кальницька ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. - 264 с

Додаткова

1. Актуальні проблеми освітньо-реабілітаційного простору: педагогіка, психологія, соціологія [Текст] : монографія / за заг. ред. д-ра пед. наук., проф. В. В. Нечипоренко, за ред. д-ра пед. наук, доц. М. А. Дергач ; Комун. закл. вищ. освіти "Хортиц. нац. навч.-реабілітац. акад." Запоріз. облради. - Запоріжжя : Вид-во Хортиц. нац. акад., 2021 . Т. 1 / [В. Й. Бочелюк та ін.]. - 2021. - 218 с..
2. Мартиненко С. М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи (навчально-методичний посібник) / С. М. Мартиненко // К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2010. – 264 с

3. Митник О.Я. Психологія навчання як цілісного творчого процесу / О.Я. Митник // Відкритий урок – 2005. – № 23–24. – С. 34 – 36.
4. Митник О.Я. Як навчити дитину мистецтва мислення / Олександр Якович Митник. – К.: Початкова школа, 2006. – 104 с.
5. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес: теорія і практика / за ред. В.І. Бондаря, упорядкув. О.Я. Митника. – К.:Початкова школа, 2011. – 384 с.
6. Психологія освітнього менеджменту [Текст] : навч.-метод. посіб. / [уклад. Л. В. Мафтин] ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича : Рута, 2021. - 295 с.
7. Омельченко, Вікторія Вікторівна Соціальна психологія та конфліктологія [Текст] : навч. посіб. / В. В. Омельченко ; Харків. нац. ун-т радіоелектроніки. - Харків : ХНУРЕ, 2020 . Ч. 1 : Соціальна психологія : навч. посіб для студентів усіх спец. і форм навч. - 2021. - 173 с.
8. Яремчук, Оксана Василівна. Історична психологія: націєтворчий потенціал [Текст] : монографія / О. В. Яремчук ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Кам'янець-Подільський : Рута, 2021. - 149 с
9. Ткаченко, Олександр Анатолійович. Психологія акмеологічного розвитку особистості [Текст] : автореф. дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.01 / Ткаченко Олександр Анатолійович ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. - Київ, 2021. - 44 с.
10. Татенко, Віталій Олександрович. Соціальна психологія націєтворення: суб'єктно-вчинковий підхід [Текст] : монографія / В. О. Татенко ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. - 141 с
11. Климчук, Віталій Олександрович. Психологія посттравматичного зростання [Текст] : монографія / В. О. Климчук ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т соц. та політ. психології. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2021. - 156, [1] с.

Інтернет-ресурс

1. http://abc.vvsu.ru/Books/metod_prep_psih/page0001.asp
2. https://stud.com.ua/85543/psihologiya/metodika_vikladannya_psihologiyi
3. http://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/library/pidruchniki/psihologiya/metodika_vikladannya_psihologii.html
4. <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf?id=1cce4002-ce8d-4991-809f-f0fcd3d3994b>

VI. Навчально-методична карта дисципліни

Всього -90 год., лекції -14 год., семінарські –20 год., самост. роб. -56 год.

Примітка: Лекційні та семінарські заняття проводяться в аудиторії, в разі оголошення карантину - онлайн на платформі (moodle, googlemeet).

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі	I модуль		II модуль								
Лекції (год.)	2	4	2		2	2	2	-	-		
Дати	25.09	02.10/ 06.10	09.10/ 13.10		16.10		23/10				
Теоретичні розділи	Загальні питання методики викладання психології		Організація освітнього процесу з психологічних дисциплін								
Теми лекцій	Тема 1. Предмет мета і завдання методики викладання психології	Тема 2. Психологія як навчальна дисципліна, її завдання. Тема 3. Організація навчання психології	Тема 4. Методи навчання психології		Тема 5. Форми навчальних занять і методика їх проведення		Тема 6. Прийоми активізації пізнавальної активності на заняттях з психології		Тема 7. Організація контролю знань з психології		
Семінарські заняття (год.)	2		2		4		2		2		
Дати	06.11		13.11		20.11/24.11		27.11		04.11		

	Тема 1. Предмет мета і завдання методи викладання психології Психологія як	Тема 2. Організація професійної діяльності викладача	Тема 4. Методи навчання психології	Тема 5. Форми навчальних занять і методика їх проведення	Тема 6. Прийоми активізації пізнавальної активності на заняттях з психології	Тема 7. Організація контролю знань з психології Модульний	
Самостійна робота	Завдання для самостійної роботи студентів						
Поточний контроль	Написання модульного контролю						
Підсумковий контроль	Залік (за поточним оцінюванням)						